

репутацію [1]. Значним викликом для України, на нашу думку, є створення системи ефективного управління й стримувань і противаг з метою посилення ефективності та незалежності інституцій, та, відповідно, створення умов для реалізації антикорупційної політики з прийняттям нової Антикорупційної стратегії на 2020–2024 роки.

Список використаних джерел

1. Зарубіжний досвід запобігання корупції / Сайт Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «ПРАВО». Випуск 27, 2019. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/14009/13436>.

2. Global Mapping of Anti-Corruption Authorities Analysis Report / Сайт Ради Європи. URL: <https://rm.coe.int/ncpa-analysis-report-global-mapping-acas/16809e790b>.

3. The Anti-Corruption Bulletin–Bulletin of the Central Anti-Corruption Bureau/Сайт the Central Anti-Corruption Bureau. URL: https://cba.gov.pl/ftp/dokumenty_pdf/Przegląd_Antykorupcyjny.

4. Special Investigation Service Performance Report – 2019 / Сайт the Special Investigation Service of the Republic of Lithuania. URL: <https://www.stt.lt/en/doclib/ofInfo1bhmfv3h73f1wenwnc2ssqzkwk>.

5. Індекс сприйняття корупції – 2019 / Сайт Transparency International Ukraine. URL: <https://ti-ukraine.org/research/indeks-spryjnnyattya-koruptsiyi-2019>.

6. Аналітичний бриф «Антикорупційна політика»/ Сайт Онлайн-платформа Громадянського суспільства на підтримку реформ. URL: <https://uareforms.org/reforms/anticorruption=policy>.

7. «Що таке CPI, індекс сприйняття корупції?» / Сайт Transparency International Ukraine. URL: <https://ti-ukraine.org/blogs/shho-take-cpi-indeks-spryjnnyattya-koruptsiyi>.

8. Corruption / Сайт European Commission. URL: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/corruption_en.

Левчук Аліна Олександрівна,

ад'юнкт кафедри публічного управління та адміністрування Національної академії внутрішніх справ

ФОРМУВАННЯ НЕГАТИВНОГО СТАВЛЕННЯ ДО КОРУПЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Корупція охоплює усі сфери людського життя, і нажаль своєю присутністю наносить негативний вплив, що в свою чергу спотворює і порушує нормальне, здорове функціонування усіх суспільних механізмів. Неодноразово вченими була підтримана думка, яку висловив О.Й. Кіріпнічков, а саме: «Корупція – це корозія влади. Як іржа роз'їдає метал, так корупція руйнує державний апарат і роз'їдає моральні устої суспільства» [3]. Справедливо зазначити, що таке порівняння актуальне

і для інших суспільних сфер і відносин. Адже корупція деформує усі суспільні відносини в яких вона присутня. І часто складається враження, що суспільні відносини без корупції існувати не можуть. Скільки існує суспільство, держава, стільки й існують корупція, корупційні правопорушення та правопорушення пов'язані з корупцією. Тому уявлення життя без корупції, до якого ми так прагнемо, часто вважається утопічним, нереальним. Адже майже кожен з нас мав якийсь досвід корупції. Якись сфери можна вважати більш корумпованими, якись менше, але той факт, що корупція є всюди – є беззаперечним. Узагальнивши інформацію з різних джерел та опираючись на думки експертів, статистику та опитування пересічних громадян варто зазначити, що найбільш корумпованими вважають такі сфери: державне регулювання економіки, сфера оборони, податкова сфера та митниця, сфера інфраструктури, будівництва та землі, державний та приватний сектор економіки, судова та правоохоронна система, охорона здоров'я та соціальний захист.

Для усвідомлення масштабів проблеми необхідно зрозуміти, що таке корупція, з'ясувати її зміст і сутність. Адже неправильне сприйняття сутності корупції може призвести до вироблення хибних стратегій і тактик, визначення сил і засобів, рівня нормативно-правового та іншого забезпечення протидії корупції [2]. Також, не менш важливим кроком до подолання корупції є виховання людей, та прививання їм негативного ставлення до корупції. І в цьому процесі важливими факторами є системність, постійність, врахування вікових особливостей, формування критичного мислення, адекватна оцінка ситуації, дотримання державних стандартів, формування антикорупційного світогляду. Варто зазначити, що антикорупційна освіта це процес безперервний, тому ефективність та результативність не буде помітна одразу. А отже, саме системна просвітницька робота та виховання, антикорупційна пропаганда є сходами до успіху освоєння антикорупційної освіти.

Проект антикорупційної стратегії на 2020–2024 роки розкриває один з можливих ефективних механізмів підвищення ефективності системи запобігання і протидії корупції, а саме формування негативного ставлення до корупції [1].

Перша проблема, яка розкривається в стратегії полягає в наступному: вважається, що корупція є нормою поведінки, і вона не порушує моральних і правових норм. У населення відсутні вимоги до визначених правил етичної поведінки та доброчесності. Щоб вирішити цю проблему необхідно зрозуміти і виконувати певні дії, а саме:

– рівень толерантності до корупції повинен знижуватись, а ще краще дорівнювати нулю. Це можна зробити за допомогою: інтеграції антикорупційної тематики до змісту освіти всіх рівнів освіти; створенню сприятливих умов для підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та осіб, які працюють з населенням, зокрема з питань формування у здобувачів освіти ставлення нетерпимості до корупції у всіх її проявах; активному та системному проведенню

інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на формування ціннісних життєвих орієнтирів, не сумісних з участю у корупційних практиках (добросесність, порядність, етичність, об'єднання зусиль заради спільних антикорупційних цілей тощо); донесенню до суспільства інформації про негативні наслідки вчинення корупційних і пов'язаних з корупцією правопорушень (для суспільства та держави, а також для осіб, які вчинили такі правопорушення);

– рівень обізнаності громадян, які усвідомлюють важливість стандартів добросесної та етичної поведінки публічних службовців, повинен підвищуватись завдяки активному та системному проведенню інформаційно-просвітницьких і навчально-методичних заходів, інтегрованих у формальну та неформальну освіту.

Друга проблема стосується відсутності об'єктивних, справжніх показників рівня корупції, ситуації з запобіганням і протидією корупції, населення не розуміє, що саме являє собою корупція і в чому полягає її сутність, причини, що зумовлюють корупцію та які є дієві та ефективні антикорупційні заходи та інституції. Для вирішення цього питання необхідно зробити наступне:

– оновити стратегію комунікацій у сфері запобігання і протидії корупції;

– доводити до відома громадян повну та об'єктивну інформацію про корупцію в Україні, її причини, стан та динаміку, систему антикорупційних інституцій, розподіл між ними повноважень, а також про ефективність різних державних органів у питаннях запобігання і протидії корупції, про можливість та способи взаємодії громадян із антикорупційними інституціями щодо здійснення повідомлення про корупцію та громадського контролю [1].

Отже, антикорупційна освіта є важливим та ефективним елементом в системі механізмів запобігання корупції. Вона повинна впроваджуватись на всіх етапах життя, обов'язково з урахуванням вікових характеристик особи. Це дозволить нам досягнути такого рівня правової свідомості і правової культури, за якого відношення до корупції буде різко негативним. Звичайно формуванню негативного ставлення до корупції повинно передувати виховання антикорупційної та громадської свідомості, отримання вмінь і навичок правильної антикорупційної поведінки.

Список використаних джерел

1. Проект Антикорупційної стратегії на 2020–2024 роки. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/departament-koordinatsiyi-antykorrupsijnnoyi-polityky/antykorrupsijna-strategiya>.

2. Гвоздецький В.Д. Адміністративно – правові засади запобігання і протидії корупції: курс лекцій : для студентів ВНЗ, слухачів магістратури, аспірантури та підвищення кваліфікації / В.Д. Гвоздецький, В.О. Басс, В.О. Заросило К. : УДУФМТ, 2015. 151с.

3. Кирпичников А. И. Взятка и коррупция в России. Санкт–Петербург: Альфа, 1997. С. 17.